

Vedføring (Arne Sivertsen)

Det var ikke bare i høyonna vi leide arbeidsfolk. Når vi arbeidet med ved, hadde vi også leid hjelp. Før veien kom, ble det aller meste av veden hentet i Belkjosen. Der hadde den ligget klar ei stund før den ble fraktet heim. Fordi vi ikke hadde elektrisitet, måtte vi bruke ved til matlaging og oppvarming hele året, og derfor skulle det mye til. Vi brukte mange «åttringsfarmer» i året, kanskje 6-7. Åttringen ble lastet full i Belkjosen, og så ble den slept heim av en liten motorbåt. Dette fant helst sted en finværsdag i sommerhalvåret, for en godt lastet båt tålte vel ikke så mye urolig sjø før det kunne gå galt.

Pappas gamle tanteTine, som levde hele sitt voksne liv i USA, fortalte om en kullseiling hun opplevde som ung jente. Hun og en annen jente var med på vedføring og satt oppe på vedlasset da åttringen veltet midt på Belkjosen. Det gikk bra med dem begge, men det var nok en dramatisk opplevelse. Jeg husker en annen opplevelse fra en vedføringsdag, ikke akkurat dramatisk, men ganske spennende likevel for en unge. Vi hadde hjelp av noen karer fra Nøtnes, blant dem Olav, kanskje også Sandberg var med. Arbeid med ved var tungt, og det var viktig at arbeidskarene fikk spise seg mette. Mamma hadde laget en stor kasserolle kjøttsuppe. Men samme dagen hadde hun drevet med litt søm, og så kunne hun ikke finne nåla etterpå og var redd den hadde havnet i suppegryta. Før mannfolkene begynte å forsyne seg, måtte hun fortelle dem om den forsvunne nåla, for hun var jo redd det skulle skje ei ulykke. Mamma var nok lettet da hun skjønte at ingen fikk nåla i halsen.

Det var spennende når åttringen lå i støa, for det var bare under arbeidet med veden at den var ute av naustet. Jeg tror det var viktig å komme til lands med vedlasten mens det var mest mulig flo sjø, for å bære tunge bjørkestammer mens en balanserte på den glatte tangen, var nok ikke så enkelt. Etter at båten var tømt for ved, lekte vi i den, for den var full av fliser, bark og annet rusk og rask som fløt rundt i sjøvann som hadde «lekket» inn. Vi kikket ned i det klare vannet på fine steiner og så små kryp som rørte på seg nede på bunnen. Jeg husker bare at det var stille, blank sjø langt oppe i støa hver gang åttringen lå i fjæra. Det var noe drømmeaktig over slike sommerdager når vi bare var omgitt av solvarmen og den speilblanke fjorden, og de eneste lydene som nådde inn til oss, var skvulp fra lette småbølger og et og annet måseskrik. Men vi befant oss ikke så lenge i denne idyllen, for åttringen skulle i hus igjen, og det måtte mange mann til for å greie det. Jeg tror vi opplevde også det som spennende når mange voksne karer var samlet, fant sin plass rundt båten, »sang» oh hå(i) for å ta i på samme tid, og den store båten flyttet seg noen hakk framover. Ved sånne anledninger kom det gjerne noen artige historier fra gamle dager. Det kunne være om noen som var veldig sterke og greide tunge løft eller bærer, eller morsomme ting som hadde hendt i forbindelse med oppsetting av båter eller lignende. Vi visste selvfølgelig at der voksne var samlet, der vanket det fortellinger. Men historiene var ikke alltid beregnet for små ører, og det var kanskje ekstra spennende.

Det hendte også at det ble hogd trær i bratte lia på «heimeteiger», og da ble det brukt løypestreng for å få veden ned til veien, slik at den kunne kjøres heim med hesten. Å stå vakt nede ved veien under vedfiringa, var en spennende jobb. Det var ganske dramatisk når de tunge bjørkestrangene kom rasende nedover fjellsida, og så måtte vakta være oppmerksom og hadde ansvaret for å passe på at verken folk eller dyr var i nærheten av landingsplassen.

---- * ----

Denne teksten, som har noen avsnitt av nokså privat karakter, er skrevet til mine barn og barnebarn. Men fordi noen mener at innholdet kan ha interesse for folk utenfor familien, syns jeg det er greit at den tas med på Alvenes-sida.

Arne S